

DRVAR

Analiza usklađenosti razvojnih strategija sa društveno-ekonomskim razvojnim potrebama poslovnog i civilnog društva

Desk istraživanjem usvajanja i sprovođenja Strategije razvoja Opštine Drvar za period 2021. – 2027. godine, došlo se do zaključka da Strategija ne zadovoljava imperativne održivog razvoja lokalne zajednice. U odnosu na 17 UN indikatora održivog razvoja, najmanje problematično stanje u opštini je evidentirano u aspektu rodne ravnopravnosti, dok su parametri dostojanstvenog rada poražavajući. Predviđanja su da će postojećim trendom odliva stanovništva, do kraja perioda važenja Strategije razvoja, Drvar biti sveden na manje od 4000 stanovnika.

Cilj ove komparativne analize je utvrditi u kojoj mjeri je Strategija razvoja Opštine Drvar usklađena sa razvojnim potrebama poslovnog i civilnog društva koje su identifikovane terenskim istraživanjem. Analizom je obuhvaćeno svih 17 ciljeva održivog razvoja, koje je utvrdila Generalna skupština Ujedinjenih nacija (UN) sa namjerom da ponudi globalne smjernice ka održivom razvoju.

Korišteni su slijedeći ciljevi održivog razvoja:

- svijet bez siromaštva;
- svijet bez gladi;
- zdravlje i blagostanje;
- kvalitetno obrazovanje;
- rodna ravnopravnost;
- čista voda i sanitarni uslovi;
- pristupačna energija iz čistih izvora;
- dostojanstven rad i ekonomski rast;
- industrija, inovacije, infrastruktura;
- smanjenje nejednakosti;
- održivi gradovi i zajednice;
- odgovorna proizvodnja i potrošnja;
- očuvanje klime;
- očuvanje vodenog svijeta;
- očuvanje života na zemlji;
- mir, pravda i snažne institucije;
- partnerstvom do cilja.

Od svih relevantnih strateških dokumenata, opština Drvar je usvojila tek dva: *Strategiju razvoja za period 2021. – 2027. godine* i *Akциони plan za realizaciju Strategije razvoja za 2021. godinu*. Sama činjenica da mnogi dokumenti od strateškog značaja za razvoj opštine u skladu sa UN ciljevima održivog razvoja još uvijek nisu usvojeni (iako zakon nalaže drukčije), govori o političkoj volji i/ili logističkim kapacitetima javne uprave.

Analizom Strategije razvoja, utvrđena je relativna usklađenost sa socioekonomskim potrebama civilnog i poslovnog sektora lokalne zajednice. Strategija i potrebe lokalne zajednice su gotovo u potpunosti usklađene u okviru 5 UN ciljeva održivog razvoja, dok kod 3 UN cilja postoji potpuna neusklađenost. Ostali UN ciljevi će adekvatnom implementacijom Strategije razvoja djelimično ispuniti očekivanja zajednice. U nastavku sledi sumirani tabelarni prikaz komparativne analize:

Ciljevi održivog razvoja	Razvojne potrebe identifikovane terenskim istraživanjima.	Razvojne potrebe navedene u strateškim dokumentima opštine Drvar	Mjere i aktivnosti planirane u strateškim dokumentima	Procjena stepena usklađenosti razvojnih strategija
Svijet bez siromaštva	- Nepostojanje Centra za socijalni rad	- Nepostojanje Centra za socijalni rad - Nepostojanje socijalne karte	- Formiranje Centra za socijalni rad - Izrada socijalne karte opštine	Usklađeno
Svijet bez gladi	- Nepostojanje veterinarske stanice - Nepostojanje gradske pijace - Nerješenost bacanja hrane	- Nepostojanje doktora veterinarske medicine - Nepostojanje gradske pijace - Očuvanje zdrave hrane	- Podsticaj proizvođačima zdrave hrane - Izgradnja gradske pijace	Djelimično usklađeno
Zdravlje i blagostanje	- Nedostatak medicinskog kadra - Problem alkoholizma	- Nepostojanje sekundarne zdravstvene zaštite - Loša infrastruktura doma zdravlja - Ograničen pristup uslugama zdravstva stanovnika udaljenih krajeva - Nepostojanje doma za stare	- Rekonstrukcija i opremanje doma zdravlja - Uspostavljanje mobilne servise za zdravstvenu i socijalnu podršku - Podsticaj otvaranju doma za stare	Djelimično usklađeno
Kvalitetno obrazovanje	- Neprilagođenost srednjeg obrazovanja tržištu rada - Deficit visokoobrazovane radne snage - Nedostatak omladinskog aktivizma	- Nepostojanje vidova obrazovanja za odrasle - Loša infrastruktura obrazovnih ustanova - Nedovoljno sportskih klubova - Nedovoljno kulturno-sportskih manifestacija	- Formiranje programa obrazovanja za odrasle - Rekonstrukcija i opremljenost obrazovnih ustanova - Povećanje broja sportskih klubova - Povećanje broja kulturno-sportskih manifestacija	Djelimično usklađeno
Rodna ravnopravnost	- Nemogućnost ženama bez nekretnine da konkurišu na grantove - Nepostojanje Centra za socijalni rad/ Sigurne kuće	/	- Podsticaj preduzetništvu žena (naročito žene sa sela, žrtve rata/ porodičnog nasilja)	Neusklađeno

	- Neplaćeni kućni rad			
Čista voda i sanitarni uslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljna i zastarela vodovodna infrastruktura - Nedovoljna rasprostranjenost kanalizacione mreže - Zastarela komunalna mehanizacija - Nedovoljan broj komunalnih radnika - Neophodna nova cisterna za vodu 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljna i zastarela vodovodna infrastruktura - Nedovoljna rasprostranjenost kanalizacione mreže 	<ul style="list-style-type: none"> - Rekonstrukcija vodovodne mreže - Proširenje kanalizacione mreže 	Djelimično usklađeno
Pristupačna energija iz čistih izvora	<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja solarne elektrane 	<ul style="list-style-type: none"> - Povećanje udjela obnovljivih izvora energije 	<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja solarne elektrane - Uvođenje rasvete na solarni pogon 	Usklađeno
Dostojantven rad i ekonomski rast	<ul style="list-style-type: none"> - Podsticaji mikro-preduzećima i poljoprivrednim obrtnicima - Učestalost neplaćenog i neprijavljenog rada - Jačanje kapaciteta kreditnog finansiranja privrede 	<ul style="list-style-type: none"> - Zapošljavanje i samozapošljavanje - Razvoj tradicionalnih poljoprivrednih proizvoda i rukotvorina 	<ul style="list-style-type: none"> - Podsticaj samozapošljavanju marginalizovanih grupa - Podsticaj proizvođačima zdrave hrane 	Djelimično usklađeno
Industrija, inovacije, infrastruktura	<ul style="list-style-type: none"> - Podsticaj MSP - Uređenje industrijske/ poslovne zona - Formiranje trističkog info-centra - Kontrolisanje smještajnih kapaciteta, registrovanje turista i uvođenje boravišnih taksi - Pristup informacijama i 	<ul style="list-style-type: none"> - Razvoj MSP - Uređenje industrijske/ poslovne zone - Razvoj turzima 	<ul style="list-style-type: none"> - Podsticaj MSP - Rekonstrukcija industrijske/ poslovne zone - Osnivanje turističke agencije - Širenje turističkih smještajnih kapaciteta 	Djelimično usklađeno

	<p>savjetovalište za pokretanje biznisa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jednostavnija administracija pri pokretanju biznisa - Olakšanje izvoza poljoprivrednih proizvoda malim proizvođačima - Zapošljavanje građevinskog inspektora - Podsticaj sekundarne proizvodnje - Diverzifikacija industrije 			
Smanjenje nejednakosti	<ul style="list-style-type: none"> - Uvođenje uniformi u škole - Uvoz radne snage 	/	/	Neusklađeno
Održivi gradovi i zajednice	<ul style="list-style-type: none"> - Postojanje divljih deponija - Neodvajanje otpada - Nepostojanje reciklaže - Nepostojanje komunalnog inspektora - Nerješena stambena pitanja i imovinski odnosi - Negativni uticaji novogradnje - Veliki broj pasa lutalica 	<ul style="list-style-type: none"> - Postojanje divljih deponija - Neodvajanje otpada - Nepostojanje reciklaže 	<ul style="list-style-type: none"> - Formiranje zelenih ostrva - Odvajanje fekalne i atmosferske kanalizacije - Upravljanje otpadom - Obezbeđenje reciklaže 	Djelimično usklađeno
Odgovorna proizvodnja i potrošnja	<ul style="list-style-type: none"> - Nepostojanje reciklaže - Nerješeno bacanje hrane 	- Nepostojanje reciklaže	- Obezbeđenje reciklaže	Usklađeno
Očuvanje klime	/	/	/	/

Očuvanje vodenog svijeta	<ul style="list-style-type: none"> - Nelegalno ispuštanje kanalizacije u rijeke 	<ul style="list-style-type: none"> - Nelegalno ispuštanje kanalizacije u rijeke - Regulacije korita rijeke Unac 	<ul style="list-style-type: none"> - Nadzor izvorišta - Smanjenje gubitka vode 	Usklađeno
Očuvanje života na zemlji	<ul style="list-style-type: none"> - Loše upravljanje šumskim požarima - Neadekvatan nadzor sječenja šuma* 	<ul style="list-style-type: none"> - Loša opremljenost vatrogasne službe - Prekomjerna sječa šuma* 	<ul style="list-style-type: none"> - Nabavka vatrogasnog vozila 	Usklađeno
Mir, pravda i snažne institucije	<ul style="list-style-type: none"> - Potreba za departizacijom i profesionalizacijom javne uprave - Nepostojanje javnog pravobranitelja - Problem pasa lualica - Nerješeni imovniški odnosi - Potreba za boljim osvjetljenjem, vertikalnom i horizontalnom signalizacijom - Neusklađenost pravnih propisa između opštinskog, kantonalnog i federalnog nivoa vlasti 	/	/	Neusklađeno
Partnerstvom do ciljeva	<ul style="list-style-type: none"> - Potreban predajnik radio frekvencije - Povezivanje opštine sa preduzetnicima i ustanovama oko razmjene informacija (sajmovi, grantovi), - Subvencionisanje izlaganja na sajmovima - Uređenje industrijske/ poslovne zone 	<ul style="list-style-type: none"> - Jačanje civilnog sektora - Uređenje industrijske/ poslovne zone 	<ul style="list-style-type: none"> - Uspostavljanje jasnog kriterijuma i javnog poziva za finansiranje NVO - Rekonstrukcija industrijske/ poslovne zone 	Djelimično usklađeno

* Nije u nadležnosti jedinice lokalne samouprave.